

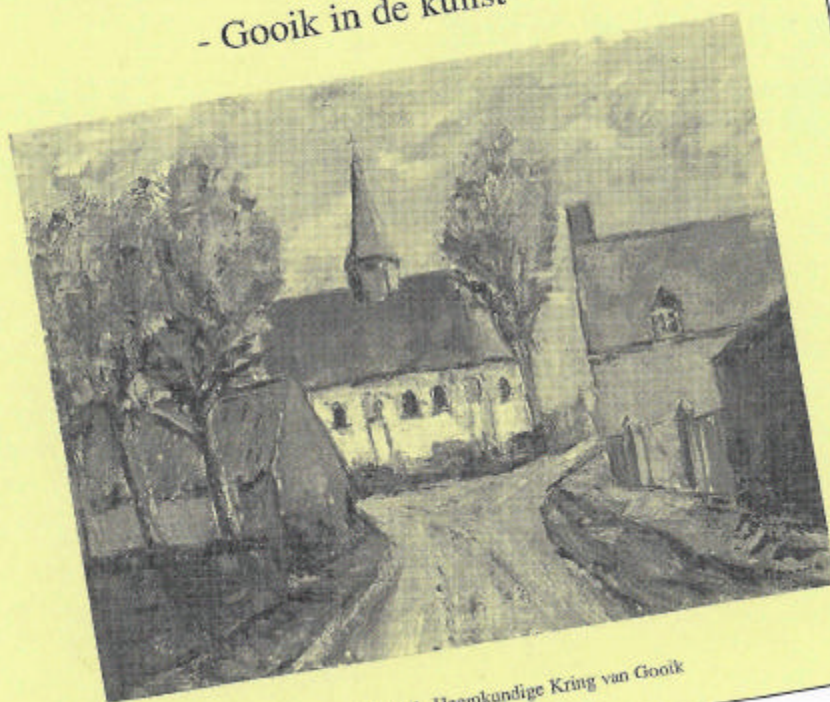
49

Uitgave van de Heemkundige Kring

Gooik

SCHILDERACHTIG GOOIK

- Gooik in de kunst -

Een uitgave van de Heemkundige Kring van Gooik

HEEMKUNDIGE KRING VAN GOOIK
v.z.w.

De Gooikse Heemkring werd opgericht in 1984
en is lid van het Nationaal Verbond voor
Heemkunde.

Voorzitter : Jean-Paul DE LOECKER
Koekoekstraat 41, 1755 Gooik
02/532 02 74
Ondervoorzitter : Jozef VOSSEN
Secretaris : Johan THOLLEMBEEK
054/56 72 04
Penningmeester : Karl DESMET

Werkten mee aan dit nummer:
Jean-Paul DE LOECKER
Pat DELRUE
Jan HEYVAERT
Bernadette HUGAERTS
Veerle MAEBE
Frans PEETERMANS
Mark THIELS
Johan THOLLEMBEEK

Secretariaat
Archief en lokaal : Bibliotheek
Koekoekstraat 6
1755 Gooik

Bankrelatie: 734-1222502-20 (KBC)

De bijdrage voor 2000 is vastgesteld
op 450 frank.

De leden krijgen hiervoor o.a. dit tijdschrift
toegezonden.

Iedere auteur is verantwoordelijk voor inhoud en
illustratie van haar/zijn bijdrage. Nadruk en/of
reproductie is zonder schriftelijke toestemming
van het bestuur of de auteur verboden.

Lay-out en samenstelling :
Jean-Paul DE LOECKER

Drukkerij Ivo DEPRETER

INHOUD

IN EN OM DE KRING	2
Jean-Paul De Loecker	
LUCIEN PERSOONS	10
<i>Een Oetingenaar in de Koreaanse oorlog, 50 jaar geleden ... (1ste deel)</i>	
Pat Delrue	
EEN AFSCHIED	15
Veerle Maebe	
OETINGEN - EEN HISTORISCH OVERZICHT	17
Mark Thiels	
PLANTEN MET EEN VERHAAL	22
<i>Deel 23 : De lijsterbes</i>	
Jan Heyvaert	
GUUEKSE IESTOUREKES / GOOIKSE ANEKDOOTJES	24
<i>Dialectstudie van het Gooiks - derde reeks - 5</i>	
Frans Peetermans	

Beste lezer(es) en heemvriend(in),

Eindelijk ! Toch nog een tijdschrift, zul je zeggen. En gelijk heb je. Maar er zijn zoveel verzachtende omstandigheden om dit later tijdstip uit te leggen, dat het bijna niet te doen is. Laat ons vooral zeggen dat het ons, als bestuur, erg veel pijn heeft gedaan dat we dit nummer 49 niet op tijd konden uitbrengen. In eerste instantie was het vooral een technisch probleem, maar dat is toch eerder inside-information.

Daarna was er de voorbereiding aan het boek en de tentoonstelling i.v.m. de kunstwerken rond Gooik : heel veel tijd is daarin gekropen, meer dan we zelf verwacht hadden. Maar dat het de moeite was, zal iedereen die er was en die het boek reeds heeft, kunnen getuigen.

Tenslotte was er ook een persoonlijk drama in de familie, dat ons de kracht en de tijd ontnam om dit tijdschrift verder af te werken. Het leek alsof dit nooit meer zou kunnen/mogen verschijnen.

En toch, hier is het dan. Wat dunner dan normaal, maar we wensten het tenslotte zo snel mogelijk "buiten" te hebben. Onze lezers - 320 betalenden, nu al - zitten erop te wachten, dat weten we, en daarom wilden we het niet langer uitstellen.

In de loop van december willen we ons jubileumnummer 50 uitbrengen. Dat moet iets speciaals worden, daar zorgen we voor. En dat wordt dan weer iets lijviger, dat is beloofd. Alle ideeën hieromtrent zijn altijd welkom op de redactie (zie de telefoonnummers).

Maak intussen nog wat reclame i.v.m. "Gooik", we willen op naar de 350 vaste leden, buiten de uitwisselingen om. En dat zal ons vast lukken, daar zijn we zeker van.

Veel lees- en kijkgenot.

De voorzitter
Jean-Paul De Loecker

Illustratie koft: Onze laatste "speciale" uitgave "Schilderachtig Gooik", het 8ste deel in de reeks "Bijdragen tot de Gooikse geschiedenis".

Jean-Paul DE LOECKER

Jaarmarkt

De laatste zaterdag van juni - die dit jaar trouwens heel vroeg viel, namelijk op 24 juni - was het weer de traditionele jaarmarktdag. Kwam het door het feit dat het zo vroeg was of lag het terug aan het minder goede weer, dat ons nu toch al een aantal jaren blijkt te achtervolgen? Feit is dat men zeker niet kon spreken van de grote massa tijdens dit evenement en dat het aanbod van de "kraampjes" ook wat beneden peil bleef.

In ieder geval, wij van de Heemkundige Kring stonden er terug met onze stand - samen met de mensen van het Davidsfonds - en we had-

den al bij al nog een goede namiddag. Weer mochten we enkele leden inschrijven en een aantal publicaties van de laatste jaren gingen vlot van de hand. Helaas bleef het bij een uitstekende beginperiode en werd het daarna heel wat rustiger, te rustig om goed te zijn.

We geven hierbij nog wat sfeerbeelden van de jaarmarkt en zoals u onderhand wel al weet kunnen we daarvoor rekenen op onze Nederlandse vrienden én leden uit Haarlem. Henriëtte en Chris Kuyken hebben geen jaarmarkt gemist gedurende ten minste 10 jaar. Zij vertelden ons in een briefje dat zij in ieder geval van de jaarmarkt hebben genoten. U komt toch ook ... volgend jaar?

Bovenaan onze stand, gezien vanuit "het kasjken". Daarnaast de Leerbeekse majoretten "De Crescendo's" o.l.v. Marijke Brijnaert. Onderaan onze Gooikse Wim "bellemans" Beeckmans, op een mooie wagen getrokken door 2 schitterende Brabantse trekpaarden. (foto's Chris Kuijken)

Gooiks, moet je horen ! (Dialecten 1)

Uiterekend op België's Nationale Feestdag riep Radio 1 het Gooiks uit tot het mooiste dialect.

Tot die vaststelling kwamen programmamakers Koen Fillet en co van het programma "Camping Cassablanca" na een aantal telefoongesprekken met dialectminnaars uit heel Vlaanderen. Het was onze burgervader die met succes de Gooikse kleuren verdedigde.

Gooiks, het mooiste dialect: zo hoor je het ook eens van een ander ...

Kunstwerk

Over vrienden van onze Kring gesproken (zie stuk over jaarmarkt): in Wezembeek-Oppem hebben wij een paar mensen wonen die ons zeer genegen zijn. Ik spreek dan van François Godfroid en zijn vrouw Michèle Rooseleirs. Hij is de auteur van de foto die de kaft sierde van ons boek "De Boerentram" en ons daarna nog menige interessante foto bezorgde, gratis, om beelden genoeg te hebben om een tweede deel van een "tramboek" uit te geven.

Michèle, wiens ouders uit Eizeringen afkomstig zijn, maar nu in Frankrijk wonen en daar lid zijn van onze Kring (!), schonk ons een bijna uniek kunstwerkje dat uit Gooik kwam, maar waar we de maakster niet konden vinden.

"Het Heilig Hart van Jezus" werd volledig gemaakt uit stro van koren, werd daarna met een laag vernis bedekt en houdt op die manier al tientallen jaren stand.

Michèle's vader schreef in een briefje vanuit Frankrijk hoe hij aan de kader kwam en probeert ook te situeren waar de oude vrouw woonde die dit werk en nog andere maakte. We citeren letterlijk uit de brief, omdat op die manier een tijdsgeest van bijna 70 jaar terug naar boven komt:

"Toen ik klein was, zes jaar misschien, mocht ik met mijn vader, Felix, fietsmaker te Eizeringen, naar "Net van Kuures" (waarschijnlijk was de naam Coorens ! wie weet ?). Vader ging daar om de melkafromer te herstellen, 't was in een boerderijtje. Net woonde daar met haar twee zoons.

Waar was dat boerderijtje nu gelegen ? Daar moet ik nu straf op nadenken. Wie kent Tuitenberg ? 't Was langs daar. Naar 't Nelleke en dan naar de Molen van Fluit, dan de baan links, die ging van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek naar Lennik. Een beetje verder rechts en daar lag het wegje naar de boerderij.

Binnen was er het plaatsje van Net. Daar konden mijn ogen niet genoeg kijken. Net, die maakte van alles, zo, voor 't plezier. Ze werkte met pareltjes (mooie, blinkende pareltjes), met stro, riet, enz. Daar hingen en stonden allerlei dingen: mandjes, popjes, opgevulde vogeltjes, en wat weet ik nog.

Waarschijnlijk om mijn vader te danken kregen wij die kader met het Heilig Hart, door Net gemaakt en waaraan ze zeker veel aan gewerkt heeft. 't Was rond 1934.

Later kreeg mijn zus een pop, ook door Net gemaakt, een mooie voddepop, met een floere kleedje versierd met die blinkende pareltjes, ze droeg ook leren botjes . Dat was wel een mooi cadeautje.

Die kader heb ik gekregen toen mijn vader stierf, 't is ook al een tijdje geleden.

Nu ben ik zeker zo oud, of misschien nog ouder dan net toen, maar dat ben ik toch niet vergeten."

Tot zover Florent Rooseleir in zijn briefje aan zijn dochter Michèle. Terwijl we beiden nog

De mooie kader met het "Heilig hart van Jezus" uit 1934, gemaakt door "Net van Kuures". Een geschenk aan de Kring van Michèle Rooseleirs. (foto J.P. De Loecker)

eens hartelijk bedanken voor dit mooi geschenk aan de Kring, zaten we een beetje verveeld met het feit dat we tot nu toe nog niet konden ontdekken wie die Net nu eigenlijk was. Tot we een paar weken geleden, in het "kader" van onze zoektocht naar schilderingen van Gooik (zie ander artikel) terecht kwamen bij Yvonne en Jan De Coster in de Dorpstraat te Gooik.

Daar hing ook zo'n kader, licht verschillend van de onze, maar toch onmiskenbaar van dezelfde ontwerpster. Dit was het moment om achter de waarheid van het mysterie te komen.

Voor deze twee rasechte Gooikenaars was het geen enkel probleem om het antwoord te geven op de vraag: wie was Net ?

Ze heette eigenlijk Antoinette Cools en werd in de volksmond "Net va Kuules" genoemd. Net was een modiste en maakte inderdaad allerlei voorwerpen in stro. Haar adres: Holleweg 6 in Oplombeek ! Bij een aantal Gooikenaars moeten zich nog werkjes van haar bevinden, maar dat aantal zal zeker niet hoog liggen.

Dank aan iedereen om een stukje Gooikse kunst naar boven te brengen en het raadsel van de onbekende kunstenaar op te sporen.

Den "Oamerkesworp"

Urbanus kwam dit jaar langs op de jaarlijkse hamertjesworp en het publiek liet zich niet onbetuigd: nog nooit was er zoveel volk om te grabbelen en te graaien naar het gouden hamertje.

Zoals elk jaar had een groepje bestaande uit leden van onze Kring en de Landelijke Gilde, met nog een aantal vrijwilligers, gezorgd voor het inpakken van zo'n 3000 lekkere hamertjes.

Nog altijd een hele klus, maar als je met genoeg mensen bent en je vindt een uitstekend systeem om de koekjes snel in te pakken, dan gaat dat allemaal heel vlot. Zeker als daar nog een natje bijkomt.

In ieder geval, de hamertjes waren klaar vóór dinsdag 15 augustus en konden gegooid worden vanuit de vensters van het gemeentehuis (door gemeenteraadsleden), vanaf de daken en electriciteitspalen (door de mensen van Oedak), vanaf de brandweperladder (door Urbanus en kinderen) en vanuit de wagen van PBE (door de sponsor van het gouden hamertje, namelijk Juweliers Paul uit Ninove).

Onderaan de uitgebreide groep vrijwillig(st)ers die er dit jaar terug voor zorgde dat de 3000 hamertjes netjes ingepakt werden. Recht Urbanus en zoon in de brandweperladder boven het volk. (foto's J.P. De Loecker)

Het wordt stilaan een gekend beeld: een massa enthousiaste graaiers naar die hamertjes en even later de winnaar bij de BV van die dag. Deze keer dus René Jamaels bij Urbanus.

(foto's J.P. De Loecker)

René Jaemaels uit Halle kwam ditmaal (de twaalfde editie reeds!) als winnaar van het gouden hamertje te voorschijn. Hij was hier voor de eerste keer, maar blijkbaar was het de goede keer. Zijn vrouw Lucienne kreeg het kleinood van haar man, ter gelegenheid van hun 45ste huwelijksverjaardag.

Er waren nog een aantal prijzen voorzien: Frieda Van Valckenborgh en Bob Meirlevede uit Roosdaal wonnen elk een beeldje van de Hespenderoger, Frieda Steenhout won een grote mand met streekproducten. Na dit gebeuren aan het gemeentehuis trok iedereen naar de weiden en velden rond de atletiekpiste om daar de oogstfeesten mee te maken. Men kreeg demonstraties van allerlei oude landbouwtechnieken zoals ploegen en eggen met het paard of met de koeien.

Er werd terug gezaaid met de hand of met die prachtige oude zaaimachines. Er waren vlegelaars die op bepaalde ritmes werkten, naast de volksdansen en vendeliers die voor een kleurrijk spektakel zorgden. Men waande zich even een paar tientallen jaren terug in de tijd en bepaalde mensen dachten met een zekere vorm van heimwee terug aan die oude

tijd, die misschien goed was, maar zeker ook hard voor de mensen.

Dit gebeuren was zeker de moeite waard en een prachtig initiatief van de plaatselijke Landelijke Gilde om de volks- en heemkunde een hart onder de riem te steken.

De "Oude Plaats" van Oetingen

Op zondag 10 september ll. werd de "Oude Plaats" van Oetingen in de kijker gezet. Onder impuls van Paul Talloen van VTB-VAB en mevrouw Anny Boels-Mélaïn, afstammeling van de familie Colins, werd er een historisch bord ingehuldigd, dat verwijst naar een vroegere periode.

In het vroegere dorpscentrum bevond zich tot in de 18de eeuw de kerk, het kerkhof en een water-

burcht. De voorouders van vele oude Oetingse families liggen er begraven, samen met de leden van de adellijke families de Mol, Heetvelde en Colins. Tijdens een misviering op zaterdag 9 september in de Sint-

Ursmaruskerk werden de overledenen, die begraven liggen op het oud kerkhof, herdacht. Zondagnamiddag werd, zoals gezegd, het historisch bord op de Oude Plaats (hoeve Smeets) ingehuldigd, waarna de gemeente Gooik een receptie aanbood aan de aanwezigen.

In het kader van de Open Monumentendag, die over gans Vlaanderen ook plaatsvond op 10 september, kreeg men dan de kans om een prachtige wandeling mee te maken, onder begeleiding van ervaren gidsen van de VTB-VAB. De "Heetvelde-wandeling" loopt vanop de Oude Plaats via het waterkasteel naar Lieferinge, waar zich nog een crypte en een grafsteen van de familie Colins bevindt.

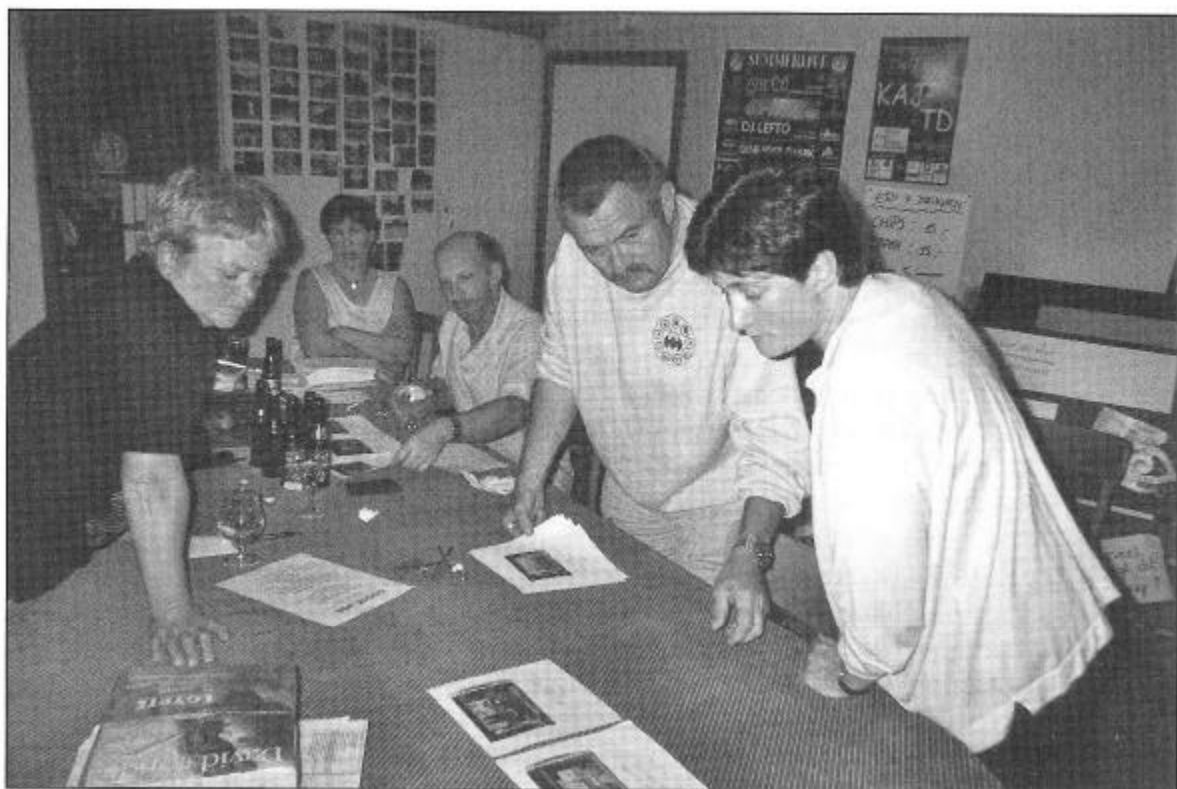
Over de historische betekenis van de Oude Plaats en de rol van de familie Colins-Van Heetvelde in Oetingen proberen we een volgende maal nog wat meer informatie te brengen. Heelwat informatie komt nu stilaan maar zeker naar boven, maar dient nog verder onderzocht te worden.

Bovenaan geeft Dany Dehandschutter, voorzitter van de Culturele raad een algemene uitleg.

Onderaan maken Paul Talloen en burgemeester Michel Doomst het nieuwe bord zichtbaar.

(foto's K. Desmet)

Nieuwe uitgave: "Schilderachtig Gooik"

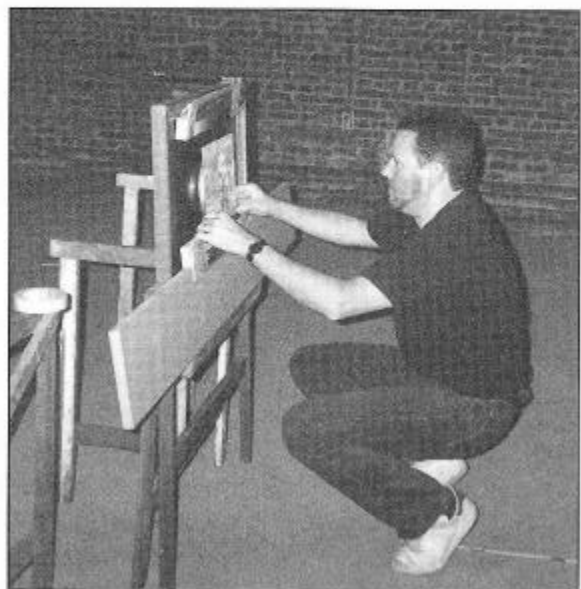
U kon het al vernemen in de twee vorige nummers van dit tijdschrift: we waren volop bezig met het samenstellen van een tentoonstelling met kunstwerken die Gooik als thema hebben.

Ondertussen zijn er weer een drietal maanden verlopen en staan we heel dicht bij het uur van de waarheid. (Wanneer deze tekst verschijnt, ligt de uitgave van het boek en de tentoonstelling al achter ons - heeft te maken met onze computerproblemen - zie inleiding.)

Wat mag gezegd worden is, dat we er met onze ploeg medewerk(st)ers heel hard aan gewerkt hebben om er iets moois van te maken. Een viertal fotosessies werden gehouden om zo'n 130-tal kunstwerken vast te leggen op foto. Dat daar heelwat verhuis aan te pas kwam, hoef ik niet uit te leggen. Aan de ene kant de schilderijen ophalen bij de men-

sen die zo goed waren die al eventjes uit te lenen (Pat Delrue en ondergetekende zorgden daarvoor), aan de andere kant diende onze huisfotograaf Karl Desmet zoveel keer zijn "gerief" op te stellen om degelijke foto's te maken.

Op de foto bovenaan wordt er ernstig overwogen welk schilderij op de kaft mag staan. Hiernaast zien we huisfotograaf Karl Desmet aan het werk. (foto's K. Desmet en J.P. De Loecker)

Daarnaast moesten ook nota's genomen worden om de schilderijen, tekeningen, etsen, schetsen e.d. te definiëren: geen probleem voor Rita Dhondt en Griet Clybouw. Nog een drietal vergaderingen volgden, waar ook Bernadette Hugaerts en Johan Thollembeek aan meewerkten om ons boek en tentoonstelling op een degelijke manier voor te bereiden. Nog een aantal andere medewerkers waren bereid een deel van hun tijd op te offeren om de praktische kant van de tentoonstelling in goede banen te leiden. Onze dank aan al diegenen die erbij waren !

Voor de uitgave van ons boek hebben we in ieder geval de steun gekregen van "Cera Holding" en van de gemeente Gooik. Op die manier konden we de kosten drukken van dit werk met uitsluitend kleurenfoto's. De prijs van het nieuwe boek - het achtste in de reeks "Bijdragen tot de Gooikse geschiedenis" - is 695 fr, er rekening mee houdend dat een lid van onze Kring recht heeft op een korting van 100 fr.

Altijd meegenomen, niet ?

* De tentoonstelling startte met de vernissage op vrijdagavond 29 september om 20 uur. Daarna was ze te bezichtigen op zaterdag 30 september en zondag 1 oktober van 10 tot 19 uur. Al onze leden kregen een persoonlijke uitnodiging om deze vernissage mee te maken of de tentoonstelling te komen bekijken. Een verslag daarvan zal u kunnen lezen in ons volgend nummer.

Dialecten (2)

Ook voor onze volgende activiteit komt dit tijdschrift wellicht te laat, maar we willen het toch nog even vermelden: op vrijdagavond 6 oktober om 20 u vond een "Bonte Brabantse Avond" plaats in de Schuur van De Cam. Dit

is een organisatie van de "Academie" West-Brabantse Dialecten, onze Heemkundige Kring en nog een aantal Gooikse verenigingen.

Op het programma kreeg men allerlei verhalen, liedjes, poëzie en anekdootjes in allerlei dialecten uit de streek: het Pamel's, het Asses, het Merchtem's, het Lenniks en natuurlijk het Gooiks.

Het was een spetterende avond, waarvoor we onze leden gelukkig konden uitnodigen via een speciale verzending, samen met de uitnodiging voor onze tentoonstelling. Ook hierover volgt in ons volgend tijdschrift een uitgebreider verslag, met beelden.

Dialecten (3)

EEN BELANGRIJK EVENEMENT VOOR AL
WIE EEN BRABANTS DIALECT SPREEKT EN
VAN ZIJN DIALECT HOUDT

De Stichting Brabantse Dialecten vzw
organiseert i.s.m.
Mechelen 2000+ vzw een

**DERDE BRABANTSE
DIALECTENDAG**
op zondag 22 oktober 2000

in het CC Antoon Spinoy,
Minderbroedersgang 5,
2800 Mechelen

De Derde Brabantse Dialectendag komt eraan. En wel op zondag 22 oktober e.k. in het CC Antoon Spinoy in de Minderbroedersgang 5 te Mechelen. Deze derde editie al - de vorige dialectendagen waren op 5 oktober 1996 te Leuven en op 11

oktober 1998 te Brussel - is een organisatie van de Stichting Brabantse Dialecten vzw, i.s.m. Mechelen 2000+ vzw.

Op het programma staan lezingen over "De grenzen van de West-Brabantse dialecten" door Dr. Jacques Van Keymeulen van de RU Gent, "Verbuiging e.a. eigenaardigheden in de Brabantse dialecten" door Guy Kayens en "De grenzen van de Oost-Brabantse dialecten" door Miet Ooms van de KU Leuven. In de namiddag volgen er ludiekere evenementen, waaronder een grote Brabantse dialectenquiz met een aantal prominenten, o.a. Louis Tobback en Gène Bervoets. De hele dag wordt gepresenteerd door de Mechelse belleman, François De Schauwer.

Een meer specifiek verslag kunnen wij wellicht verwachten van onze plaatselijke dialectkenner, -liefhebber en -promotor Frans Peetermans, in ons volgend tijdschrift. (Nog even vermelden dat het boek "Guuks" helaas uitverkocht is. Misschien volgt een tweede druk bij de uitgave van het vervolg op dat toch wel uniek werk, volgend jaar ?)

Voor meer inlichtingen i.v.m. deze Derde Brabantse Dialectendag bel je op 016/25 52 50.

Dialecten (4)

We vernamen dat ons lid uit Lennik, Frans Evens, een nieuw boek zal uitbrengen. I.s.m. het Davidsfonds van Sint-Kwintens-Lennik wordt binnenkort "**Lennik met naam en toenaam**" voorgesteld: dat gebeurt tijdens de boekenbeurs op 21 en 22 oktober e.k.

De dialecten worden hoe langer hoe meer vervangen door de standaardtaal. Dat heeft natuurlijk ook zijn invloed op de wijze van het geven en uitspreken van namen. De toenames, zoals onze voorouders en de ouderen onder ons ze nog gekend hebben, zijn aan het uitsterven.

Welke toenames gaven onze ouders, grootou-

ders en overgrootouders aan hun burens, familieleden, kennissen, dorpsgenoten ? Wat zegt u de naam *Stoel, Pottafeèr, Moesj* ?

Wat zongen onze mensen tot pakweg 1960 ? Hoe dichtten ze ? Waar hield de volgende generatie zich mee bezig de voorbije veertig jaar ?

"Lennik, met naam en toenaam" probeert daar gedeeltelijk een antwoord op te geven.

Men kan vooraf intekenen aan de prijs van 700 fr, tot 15 oktober 2000. Nadien bedraagt de kostprijs 800 fr. Men kan terecht bij de auteur Nestor Evens op het nummer 02 532 00 88.

Wie nog graag het vorige boek van Frans aanschafft, kan dat nog steeds voor de prijs van 750 fr. Bij aankoop van de twee boeken betaal je slechts 1200 fr tijdens de inschrijvingsperiode, nadien 1300 fr.

